

(המשך מעמוד 11)

לפני בית הדין המיוחד המיועד להגן על עתה היה עסקו בפיקוח על בניית בית עיריית תל-אביב בן 17 הקומות. האיש בן 47 נהג כמי שזמנו דחוק. כמה שחור שלפניו הוא לא דיבר. אבל לצד הלווייתן נתפס גם דג רקק: קצין אינטסלציה ירושלמי בשם אמנון יונתן, חדר כדור הקירות העצורים הראשונים, מילואי המטרה כי גם יושע שילם כסף לעורך הדין ירון, עבור שפיגל. הוא נע צר, הודה מייד רק אתמול שילמתי עשרת אלפים לירות. הוא לא יכול היה למסור את מסמכי השטרות, אבל הוא זכר באיזה עתה בדיק ארו את הכסף, המטרה ערכה חיפוש בכספת של ירון, מצאה שם את החבלה בשלמותה, עטופה בתוף המתואר.

★★★

הנגזרים נעצרו

רשח כה סנסציונית לא התפוצצה בישראל מזה שנים. כי עיסוקה השוחר לא נגעו לפיקודו בעל משכורת-דעי, או למנהל מחלקה שאשלו מרבנת אותו לחת ליה את הירה ולערוך נסיעה לחו"ל. חשוי בזה אף לא נבעה מכך, שהמקורב הראשי הוא פקיד ממשלתי גבוה, סגן מנהל-כללי של משרד-ממשלתי. חשיבותה של פרשת שפיגל היא בכך,

לעתונות, אפשר היה להבין כי המפכ"ל הרגיע את סגן-השר. גם השר, שישב בירור שלים, נשם לרוחה. מבחינה פורמאלית, אין המשטרה יכולה לעצור או לחקור ח"כ מחוסן. אולם היא יכולה לחקור את כל הגוברים ומקבלי ה"כספים של המפלגה, לערוך חיפוש במשרדי המפלגה, ולהחרים את כל החומר הרלוונטי כי המפלגה מוציאה הרבה יותר כסף מאשר נכנס לקופתה באופן חוקי. לרגע קט, נראה היה כי משטרת תל-אביב תעשה זאת, ולכן רעדו ראשי המפלגה מן פחד. אך הפחד חלף במהרה, דויד בן גוריון הרים יד מרסנת, ועמוס בגוריון הפסיק את חקירת בלשיו.

★★★

שעיר-לעזאזל ?

שארה רק הפרשה הקטנה, האישיה של אחד יהודה שפיגל. הוא חשוב מאוד בפני עצמו. שהרי העסק בן ה-50, יליד הונגריה, שעלה ארצה לפני 25 שנה, הוא איש חשוב במפלגתו. הוא ראש אגף הסייעות הגדולות בה, והמועמד ה-14 ברשימת המפד"ל לכנסת החמישית. אם יפטר אחד מחברי המפלגה, או אם יחליט אחד מהם להתפטר מרצונו החופשי — יתמנה שפיגל אוטומטית כחבר כנסת. הוא חשוב מהרבה סיבות אחרות. לקראת

שפיגל, ירון וגור בבית-המשפט הביצועי של השומרה-העיר נפגש עם מתרים המפד"ל

במדינה

אסונות

בני בני יונתן

התמונה שהתגלתה לעיני חברי קיבוץ נען, שהיו בחצרות המשק ביום השישי האחרון, אחרי-הצהריים, היתה מזועזעת. הם קפאו על מקומם מבלי להוציא אנה: ישראל גלילי, ממייסדי הקיבוץ ומנהיג מפלגת אחרות-העבודה, רץ בחצר, כשהוא נושא על ידיו את בנו יונתן (23). הוא רץ, כשל, התרומם, מעד שוב ונחבל, קם שוב והמשיך לרוץ, כשבין זרועותיו בנו מחוסרי ההכרה ושותת-הדם. אולם היה זה מאוחר מדי. כשהובא יונתן גלילי אל בית-החולים קפלו כבר אפסה כל תקנה לחייו. כעבור זמן קצר מת, כתוצאה מפגיעת כדור-אקדח בראשו.

דין אכזרי. עם רדת החשיכה ביום הראשון השבוע, כיסו ילדי קיבוץ נען בורזי פרחים קבר רעון, שנכרת בבית-הקברות הקטן של נען. אולם האבל והזעזוע נשארו טבועים בפני הקיבוץ.

יונתן גלילי, קצין-שריון, שסיים רק לפני חודשים מספר את שירותו הצבאי, היה ילד המשק. בשנות ילדותו כמעט ולא זכה לראות את אביו. ישראל גלילי, שהחל את שירותו במרכז ההגנה, כעוזר לפקיד המג"ד נון, עלה בסולם הדרגות עד לדרגת ראש המפקדה הארצית וסגן שר-הבטחון. היה עסוק אותן שנים בהגנה, קפץ לטפל בעצירת הדרים של נען רק בחופשותיו הנדירות. אחר-כך תפסו תפקידיו הפוליטיים את רוב זמנו. בשנים האחרונות ניסה ישראל גלילי, שבנו השני, שלמה (18), התגייס לא מכבר לצה"ל, לפצות את יונתן, היה לוקח אותו עמו לישיבות ולדיונים. לאחר-נה הם נראו כמעט תמיד ביחד. "יונתן חי את החיים במלוא כוחו ובמלוא התמכרותו", אמר עליו מנהיג אחדות העבודה יצחק טבנקין, "אך משפטו על ה"חיים היה אכזרי, וכן גזר דינו עלינו". יונתן התאבד בירייה, בשל אהבה נכזבת.

דת

מי שחק הקלפים

לילי דניאל הגיעה מהודו לישראל, זמן קצר בלבד אחרי גרושיה מבעלה. היא התיישבה בחיפה, ושם הכירה את מרדכי אליהו, אף הוא יליד הודו, מבני-ישראל. כעבור זמן קצר החליטו השניים לשים קץ לחיי רחוקתם, פנו לבית-הדין הרבני בחיפה כדי להרשם לנישואין.

נייר במקום קלף. פקידי בית-הדין קיבלו את השניים, ביקשו מהם לאשר את עובדת רחוקתם. לילי פישפשה בתיקה, הוציאה ממנו את הגט שקיבלה מבעלה בעת הגרושין בבומביי. היה זה נייר מב"ר, עליו נכתב גט-הכריתות בציפורן ו"טוש, נשא את חתימתיהם של המישה עדים. הכל היה כשר, מלבד פרט אחד. לפי חוקי הדת חייב הגט להיות כתוב על קלף ואילו הגט אותו הציגה לילי, נרשם על גליון נייר-כרום פשוט.

לאכזבת הווג לא היה גבול. אולם פקידי בית-המשפט הרגיעו אותם, הבטיחו להם לברר את הבעיה ולהשיב להם בהקדם האפשרי. ביתניים עברו חודשים רבים והשניים נדחו בלך ושוב. לבסוף החליטו לפנות לעורך-הדין יוסף בן-מנשה, אולי יוכל הוא לתרום לזרזו עניינם.

סעיף החרב. בן-מנשה, שהוא אחד מראשי הליגה למניעת-כפייה-דתית, שיגר מיד מכתב לשר-הדתות, ביקש לדעת באיזה שלב נמצאת עתה גישתם של בני-הזוג. ייתכן שמכתב שיגרתו כגון זה לא היה משיעו כל-כך, לולא צרף עורך-הדין את הפסיקה הבאה: "אי לזאת, מאחר ומרשי אינם רואים עדיין פתרון לבעייתם בהתאם למסגרת החוקית הקיימת, הגני פונה אל כבוד השר ומבקש להפעיל את סמכויותו בהתאם לחוק פקודת הנישואין והגרושין, ולמנות פקיד לרשום נישואין אורחיים". הפסיקה עליה הסתמך עורך-הדין, משמשת את המכרז כחרב דמוקליס מעל ראשי אנשי הרבנות. בפקודה זו, שנקבעה בחוק המנדטורי, נאמר כי "הראשות הרשמית (נישואין) פירושה הפקיד המסדר את ה"קידושין" אם היו נישואין אורחיים, האימאם בנישואין לפי האיטלאם וכו'", לא אחת השימעו עורכי-הדין כחונות לערוך תביעה נסינית במטרה לתת תוקף לטענתם, זה,

יונתן גלילי בזרועות האב

להכריח בצורה זו את משרד-הפנים להקים מנגנון מתאים לעריכת נישואין אורחיים. הדרך לאושר. לכן היתה לפניו זו השפעה מיידית. בית-הדין הרבני מיהר להשיב לעורך-הדין כי משרד-הדתות העביר את העניין לבומביי, בבקשה לקבל אישור לכך כי אמנם ניתן בזמנו גט כשר הכתוב על גבי קלף.

אולם מכיוון שגט כזה כנראה לא ניתן מעולם, מאחר ובני-ישראל נהגו לכתוב את גטיהם על נייר פשוט, הצטרף הרבנות "לשחק בנמה-לי". העדים החתומים על גט-הנייר יחתמו על הודעה חדשה, יצהירו בה כי גט הקלף אומנם נכתב, אבל הוא אבד.

לילי ומרדכי לא היה הדבר איכפת במיוחד. קלף אי נייר, עבורם היה העיקר שכנראה יוכלו להינשא בקרוב.

דרכי אדם

סליחה. טעות בעספר

איש לא הבחין בהתרגשות על פניה. יחד עם כל נוסעי מטוס אל ענ שעמד להמריא לאיטליה, חיכתה גם היא בתור למסירת ה"מחודות ובדיקת הרכונים. היא כבר כמעט הגיעה אל הפקיד הבודק, כאשר ניגשו אליה לפתע שני אנשים, ביקשו לראות את דר"כונה.

הם העיפו מבט בשם שהתנוסס על עמודו הראשון, החזירו מבטם אל פניה של הצעירה השחורה והשותקה. "אנחנו מהמש" טרה", הציגו עצמם. "את מתבקשת לבוא איתנו."

עבר לפס. קשה היה להאמין שמרים פלורנץ ובירדלינג (23) לא חששה לרגע כי זה יהיה הסוף כאשר באחד מימי השבוע האחרון קיבלה בטעות מפקיד בנק 1500 דולר עבור המחאה בת המישה דולר בלבד, מבלי שפטרר להחזירם. אולם היה זה מע"שה אופייני לצעירה זו, שהשתלב בסיפור-חיים טראגי.

עד לפני למעלה משנה לא חלמה הצעירה האמריקאית כי דרכה תוביל אותה אי-פעם לישראל. במשך שנים היתה היא תושבת קבועה של מושבת בניניקים בגריניץ-וילג, בוססה בבואן העכור של חיי העולם התחתון של ניו-יורק.

אולם יותר משאהבה את חיי הבהמה, השתעבדה פלורנץ לתאוה אחרת: סמים משכרים. שלוש פעמים אושפזה בסנטוריום, הצליחה להיגמל, אך מיד כשיצאה מבית-החולים, חזרה ונתפתתה שוב לסין המשכר. כשהחלה בפעם נוספת אל בוס הכתלים, והפעם כותלי בית הסוהר, הגיעה אליה הי ישועה ממקום שלא ציפתה לו כלל. צעיר יהודי התאהב בה, הצליח להשיג את הסכמת משרתה על-ידי שירותק לשחררה בתנאי שתצא את הארץ.

צורפת ובארת. מיד לאחר שהשתחררה, נישאה פלורנץ לבן-זוגה, הגיעה יחד עמו לישראל והתיישבה באחד מקיבוצי צי עמק-הירדן. כמוכובן שחיי הקיבוץ לא היו לרוחה של האמריקאית היפה. גם חייה לצידו של בעלה נמאסו עליה. היא התגרשה ממנו, עברה לתל-אביב. בתל-אביב הפכה עד מהרה לזמות מוכרת בנות הדיונופיה. היא הירבתה לשבת בבתי